

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) เพื่อทดสอบประสิทธิผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภทคือ 1) ประชากรที่เป็นนักเรียน ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 - 6 ในปีการศึกษาที่ 2552 จำนวน 16,299 คน และ 2) ประชากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีธนาคารจำนวน 18 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และ เซฟเฟ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.67 เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 70.00 อายุ 14 - 15 ปี ร้อยละ 70.00 รายได้ต่อเดือนของนักเรียน 1,001 - 5,000 บาท ร้อยละ 41.67 รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง 10,000 - 15,000 บาท ร้อยละ 55.84 อาชีพผู้ปกครองรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 26.67 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองประถมศึกษา ร้อยละ 50.00

2. รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะและองค์ประกอบดังนี้

จากการพัฒนาการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้รูปแบบของเทคโนโลยี ที่เรียกว่า “SCHOOL BASED BANKING” อันประกอบด้วย 1) เทคโนโลยีธนาคาร ที่รับฝาก-ถอนเงินที่มีลักษณะเป็นเงินเหรียญหรือธนบัตรที่มีจำนวนเงินฝาก-ถอนต่อรายการเป็นจำนวนเงินค่อนข้างน้อย ภายใต้การฝาก-ถอนเงินผ่านระบบบัตรเติมเงินฝาก ซึ่งมีการบันทึก แจ้งผลการฝาก-ถอนเงินในระบบที่เปิดใช้ได้ตลอดเวลา มีรูปภาพประกอบการใช้บนหน้าจอ มีรหัสป้องกันความเสี่ยง วิธีการใช้ไม่ยุ่งยาก เข้าใจง่ายสามารถทำรายการได้ด้วยตนเอง มีคำอธิบายอย่างละเอียดตามขั้นตอน 2) ครู มีหน้าที่เสมือนเป็นผู้จัดการธนาคาร ในการจัดการ ควบคุม ดูแล และให้ความรู้ ควรต้องจบการศึกษา ควรต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีความชำนาญในด้านการเงินและบัญชี เข้าใจในขั้นตอนการทำงานของระบบเทคโนโลยีธนาคาร สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในระหว่างการรายการของสมาชิก และเจ้าหน้าที่ได้ดี มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนได้เป็นอย่างดี ต้องมีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิก และต้องมีประสบการณ์การทำงานด้านธนาคารโรงเรียนอย่างน้อย 1 ปี 3) นักเรียน สามารถสอบถามยอดเงินฝาก สอบถามประวัติการฝากถอนได้เป็นการเคลื่อนไหวรายการประจำวัน ทำให้รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน ควรรู้จักการใช้เครื่องเอทีเอ็ม มีความรู้พื้นฐานในการออม มีความรู้ด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีเป้าหมายในการออมอย่างชัดเจน มีวุฒิภาวะและความตั้งใจในการเรียนรู้ และต้องมีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ นิยรักการออม

3. ประสิทธิภาพการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การออมโดยใช้บัตรเติมเงินจำแนกตามกลุ่มนักเรียนเป็นรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟพบพบว่า โรงเรียนกลุ่มควบคุมกับโรงเรียนกลุ่มทดลอง มีจำนวนครั้งในการออมและจำนวนเงินในการออม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนที่มีผลจำนวนการฝากเงินเฉลี่ยและจำนวนเงินฝากต่อครั้งเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ โรงเรียนกลุ่มทดลองที่เป็นโรงเรียนเอกชน โรงเรียนกลุ่มทดลองที่เป็นโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนกลุ่มควบคุมที่เป็นโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนกลุ่มควบคุมที่เป็นโรงเรียนรัฐบาล ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลพื้นฐานการออมของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ต่อเดือนของนักเรียน รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการออมส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ 14 -15 ปี มีรายได้ต่อเดือนของนักเรียน 1,000 - 5,000 บาท รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง 10,001 - 15,000 บาท อาชีพผู้ปกครองส่วนใหญ่รับจ้าง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองประถมศึกษา แสดงให้เห็นว่า แม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย รายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำประมาณ 1.98 - 2.98 เท่า (ค่าแรงขั้นต่ำจังหวัดเพชรบุรี ณ 1 ส.ค.2535 เท่ากับ 168 บาทต่อวัน) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุติสรากฤตวรกาญจน์ (2545)

1.2 ลักษณะพฤติกรรมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ลักษณะการออม ผู้ที่มีส่วนส่งเสริมการออม การวางแผนการใช้จ่าย ที่มาของเงินออม ความถี่ในการออม วิธีการออม วัตถุประสงค์ของการออม ทรัพย์สินที่หาซื้อด้วยตนเอง โดยการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนมากมีการออมเป็นประจำ โดยเกิดจากตัวนักเรียนเป็นผู้ส่งเสริมการออมด้วยตนเอง แบบไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย มีที่มาของเงินออมจากจำนวนเงินที่เหลือใช้จ่ายประจำวัน ส่วนมากเป็นการออมแบบไม่กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนด้วยการเก็บไว้กับตนเอง วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาในอนาคต ทรัพย์สินที่หาซื้อด้วยตนเองคือโทรศัพท์มือถือ สอดคล้องกับการวิจัยของ ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2539 : 132)

1.3 อิทธิพลด้านต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ อิทธิพลของเทคโนโลยีธนาคารที่มีผลต่อการออม อิทธิพลของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการออม อิทธิพลของความรู้ความเข้าใจในการออม ผลการวิจัยเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก โดยมีอิทธิพลด้านเทคโนโลยีธนาคารที่มีผลต่อการออมมากที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการออม และด้านความรู้ความเข้าใจในการออม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสาท อิศรปริดา (2538 : 334)

สรุปการอภิปรายในส่วนข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการศึกษาและมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจและความต้องการอย่างสมเหตุสมผลที่เหมาะสมแก่ฐานานุรูปของนักเรียนแต่ละคน ตลอดจนการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการออมของบุคคลในสังคม จะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักเรียนดังกล่าวเกิดพฤติกรรมการออมอย่างสม่ำเสมอมากขึ้น ถึงแม้ว่าปัจจัยด้านการศึกษาและรายได้ของผู้ปกครองอยู่ในเกณฑ์ต่ำก็ตาม

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูต้องมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 1 ปี สามารถสื่อสารทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนได้ดี มีความชำนาญในด้านบัญชีและการเงิน ขณะที่นักเรียนต้องมีความรู้พื้นฐานในการออม มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ มีเป้าหมายในการออมอย่างชัดเจน มีความพร้อมในด้านการเงิน มีความรู้ด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักการใช้เครื่องเอทีเอ็ม มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ในการออม โดยเทคโนโลยีธนาคาร มีลักษณะเป็นบัตรเติมเงินฝาก ที่ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก เข้าใจได้ง่าย มีรูปภาพประกอบ สามารถทำรายการด้วยตัวนักเรียนเอง มีรหัสป้องกันความเสี่ยง สามารถตรวจสอบยอดเงินฝากได้ตลอดเวลา

2.2 ด้านกระบวนการผลิต พบว่า เข้าสู่ระบบการรับฝากเงินด้วยรหัส สามารถรับฝากเงินเหรียญและธนบัตรได้ มีประวัติแสดงรายการเคลื่อนไหวของการฝาก-ถอนเงิน แสดงยอดคงเหลือในบัญชีเงินฝากผ่านระบบบัตรเติมเงิน สามารถค้นหาข้อมูลผู้ฝาก-ถอนได้ มีการให้ความรู้แก่คุณครูและนักเรียนผู้เป็นสมาชิก ทั้งด้านคอมพิวเตอร์ รูปแบบเทคโนโลยีในการรับฝากเงิน ตลอดจนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสร้างแรงจูงใจในการออมให้แก่นักเรียน

2.3 ด้านผลผลิต พบว่า ต้องแสดงรายการบันทึกการออม อาทิเช่น รายงานแสดงผลจำนวนครั้งในการออม และรายงานแสดงผลจำนวนเงินในการออมได้หลากหลายรูปแบบ

2.4 ด้านการติดตามประเมินผลและปรับปรุง พบว่า ต้องมีการวางแผนขั้นตอนในการทดลอง กำหนดวิธีการตรวจสอบและติดตามประเมินผล ให้สามารถตรวจสอบรูปแบบและผลการออมของนักเรียนก่อนทำการทดลองเปรียบเทียบกับภายหลังการทดลอง ทั้งในรูปแบบของจำนวนครั้งการฝาก-ถอนเงิน และจำนวนเงินที่ฝาก-ถอนต่อครั้ง

สรุปผลการอภิปรายในส่วนของพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ว่ารูปแบบเทคโนโลยีธนาคารที่ต้องการภายหลังพัฒนานั้น ทำให้โรงเรียนเสมือนเป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ สามารถรับฝากเงินเหรียญหรือธนบัตร ที่นักเรียนมีพฤติกรรมการฝากเงินเป็นจำนวนน้อยๆต่อครั้งได้อย่างสะดวกสบาย ณ สถานที่เรียนของนักเรียนดังกล่าวโดยมิต้องเดินทางไปธนาคาร ทั้งนี้จากส่วนประกอบ ด้านปัจจัย

นำเข้า กระบวนการผลิต ผลผลิต และการติดตามประเมินผลและปรับปรุงดังกล่าว มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นกนันท์ หอมสุต (2548 : 30)

3. ประสิทธิภาพการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีธนาคารเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการออมจำแนกตามกลุ่มนักเรียน ผลการทดลองจำนวนครั้งในการออม พบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ (กลุ่มทดลองโรงเรียนเอกชน) มีจำนวนครั้งในการออมสูงสุด รองลงมาได้แก่ โรงเรียนสงคราม (กลุ่มทดลองโรงเรียนรัฐบาล) ส่วนกลุ่มควบคุมที่ไม่ใช้รูปแบบ โรงเรียนเซนโยเซฟ และโรงเรียนสงคราม (กลุ่มควบคุมโรงเรียนรัฐบาล) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรมการออมจำแนกตามกลุ่มนักเรียนผลการทดลองเปรียบเทียบ พฤติกรรมการออมจำแนกตามกลุ่มนักเรียน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า นักเรียนแต่ละกลุ่ม มีพฤติกรรมในด้านจำนวนครั้งในการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพฤติกรรมในด้านจำนวนเงินในการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออม จำแนกตามกลุ่มนักเรียน เป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง พฤติกรรมการออมโดยใช้รูปแบบ จำแนกตามกลุ่มนักเรียน เป็นรายคู่ ด้วยวิธีเชฟเฟ ปรากฏผลคือจำนวนครั้งในการออม พบว่า นักเรียนโรงเรียนเซนโยเซฟ (กลุ่มควบคุม) กับโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ (กลุ่มทดลอง) โรงเรียนเซนโยเซฟ (กลุ่มควบคุม) กับ โรงเรียนสงคราม (กลุ่มทดลอง) โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ (กลุ่มทดลอง) กับ โรงเรียนสงคราม (กลุ่มควบคุม) โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ (กลุ่มทดลอง) กับ โรงเรียนสงคราม (กลุ่มทดลอง) และ โรงเรียนสงคราม (กลุ่มควบคุม) กับ โรงเรียนสงคราม (กลุ่มทดลอง) มีจำนวนครั้งการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรสร้างรูปภาพหรือสีสັນบนบัตรเติมเงินฝากให้มีความหลากหลายเพื่อผู้ใช้บริการสามารถเลือกรูปภาพหรือสีสັນตามที่ต้องการได้
2. นอกจากวัตถุประสงค์ในการรับฝากเงินเป็นประการหลักแล้ว ควรสร้างให้บัตรเติมเงินฝาก สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการชำระค่าสินค้าหรือบริการภายในโรงเรียนหรือองค์กรที่ใช้บริการ รูปแบบบัตรเติมเงินฝากพร้อมกันไปด้วย อาทิเช่น เพื่อชำระค่านั่งส้วม ชำระค่าหอพักการศึกษา ชำระค่าอาหาร เป็นต้น

3. ควรส่งเสริมการออมให้แก่ผู้เยาว์ที่ใช้บริการบัตรเติมเงินฝาก โดยเน้นการสร้างให้เยาวชนผู้ออมเงิน เกิดความต้องการออมเงินจากทัศนคติ เจตคติ และรู้ถึงคุณค่าของการเก็บออมอย่างแท้จริง ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่สม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง ดีกว่าการสร้างให้เป็นความรู้สึกว่าเป็นค่านิยม ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการออมแบบไม่ยั่งยืน

4. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในลักษณะ แบบเฉพาะภายในองค์กรโดยไม่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการผ่านระบบเงินฝากธนาคาร หรือแบบใช้กับระบบการเงินธนาคาร โดยให้บัตรเติมเงินมีหน้าที่รับฝากเงินผ่านระบบเอทีเอ็มของธนาคาร และใช้เป็นบัตรชำระค่าสินค้าหรือบริการ เช่นเดียวกับการใช้บริการบัตรเครดิตก็ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้สนใจศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องครั้งต่อไป ควรสร้างรูปแบบของบัตรเติมเงินฝาก ให้สามารถรับฝากเงินในลักษณะของผู้รับเงินฝากหยอดเหรียญหรือผู้รับฝากเงินธนบัตรย่อย พร้อมทั้งวางรูปแบบในการวางระบบการชำระค่าสินค้าและบริการบนระบบปฏิบัติการของสถาบันการเงิน เพื่อให้ผลแห่งความสามารถในการใช้ประโยชน์ของบัตรเงินฝากนักเรียน มีช่องทางในการใช้ประโยชน์ได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น